

Utbildningsnämnden

Tillsyn och insyn i förskola och pedagogisk omsorg hösten 2015

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Förskolor och pedagogisk omsorg håller generellt god kvalitet vilket framkommer vid tillsyn och insyn som utförts på förskolor och i pedagogisk omsorg under hösten 2015 samt vid uppföljning av sanktioner som utfärdats våren 2015.

Tre utvecklingsområden framträder: stöd i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, barns lek- och lärmiljö samt arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. För de mindre fristående förskolorna och pedagogisk omsorg är även systematiskt kvalitetsarbete¹ ett utvecklingsområde.

Ärendet

Under hösten 2015 har utbildningsenheten gjort regelbunden insyn i 42 kommunala förskolor samt regelbunden tillsyn i sju mindre fristående förskolor (föräldrakooperativ) och i två pedagogisk omsorg (familjedaghem). Generellt håller både förskolor och pedagogisk omsorg god kvalitet i det pedagogiska arbetet med värdegrundsfrågor, barns inflytande, barns utveckling och lärande, samt den fysiska och sociala miljön för barnen. Noterbart är att det finns skillnader i hur långt verksamheterna har kommit i detta arbete.

Tre utvecklingsområden som utbildningsenheten har identifierat och genom råd och vägledning uppmanat huvudmännen och verksamheterna att arbeta vidare med är:

---

¹ Systematiskt kvalitetsarbete är ett samlingsbegrepp för arbetet med kvalitet i förskola och pedagogisk omsorg. Huvudmannen och verksamheten ska kontinuerligt följa upp, analysera resultaten och planera vidare samt dokumentera detta så att det leder till utveckling

- Stöd i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
Det finns många pedagogiska ställningstaganden kopplade till vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet men det kan dokumenteras tydligare.
- Arbetet med miljö och barngrupper.
Lek- och lärmiljön, särskilt i barngrupper med de allra yngsta barnen kan bli mer tillgänglig, utmanande och utforskande för att främja lek och lärande.
- Det förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling² skiljer sig åt mellan verksamheterna.
Flera förskolor och även pedagogisk omsorg saknar eller har endast till viss del kartläggning av verksamheten med konkreta mål och konkreta åtgärder för att nå målen.

På flera av de fristående förskolorna och pedagogisk omsorg som utbildningsenheten har gjort tillsyn i, är även det systematiska kvalitetsarbetet ett utvecklingsområde.

Utbildningsenheten har genomfört två riktade tillsyner under hösten. Den ena genomfördes i alla förskolor och handlade om andel förskollärare i förskolan och den andra genomfördes i Storstorkens föräldrakooperativ angående förskolechefens kompetens.

Ingripande/Sanktioner

Detta är en sammanställning över de brister som uppmärksammats vid den regelbundna tillsynen och insynen under hösten 2015:

---

² Förskola och pedagogisk omsorg ska varje år upprätta en likabehandlingsplan och en årlig plan mot kränkande behandling. De båda planerna kan föras samman till en, så länge som de uppfyller de krav som ställs i de båda lagarna, diskrimineringslagen och skollagen.

Regelbunden tillsyn och insyn			
Sanktion	Huvudman och enhet	Brist	Uppföljning
Föreläggande	Regnbågens föräldrakooperativ	Huvudmannansvar, Systematiskt kvalitetsarbete	Utgår pga ny huvudman.
Föreläggande	Kalsoom Malakzai pedagogisk omsorg	Dokumentation av systematiskt kvalitetsarbete	mar-16
Anmärkning	Blåbärets föräldrakooperativ	Dokumentation och uppföljning av systematiskt kvalitetsarbete	apr-16
Anmärkning	Lyckolundens föräldrakooperativ	Dokumentation och uppföljning av systematiskt kvalitetsarbete	apr-16
Anmärkning	Vicky Boukas pedagogisk omsorg	Dokumentation av systematiskt kvalitetsarbete	apr-16
Uppmaning att åtgärda bristerna ²	Välfärd skola: Fisksätraskolans förskola, Kulingens förskola, Kummelnäs förskola	Systematiskt säkerhetsarbete, Dokumentation av systematiskt kvalitetsarbete	jun-16

I en förskola, Regnbågens föräldrakooperativ, har utbildningsenheten bedömt att det finns allvarliga brister och huvudmannen har fått ett föreläggande. Huvudmannen har brustit i att ta sitt huvudmannansvar samt i sitt systematiska kvalitetsarbete. Förskolan har i december 2015 tagits över av en ny huvudman och en ny tillsyn genomförs därför under våren 2016. En huvudman för pedagogisk omsorg har fått föreläggande om brister i det dokumenterade systematiska kvalitetsarbetet och följs upp i mars 2016.

I två fristående förskolor, Blåbärets föräldrakooperativ och Lyckolundens föräldrakooperativ, har utbildningsenheten bedömt att det finns mindre allvarliga brister och huvudmännen har fått en anmärkning. Förskolorna har i praktiken ett systematiskt kvalitetsarbete men respektive huvudman har brustit i hur det dokumenteras och följs upp. En huvudman för pedagogisk omsorg har fått anmärkning för brister i att dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet. Alla tre anmärkningar följs upp i april 2016.

I tre kommunala förskolor, Fisksätraskolans förskola, Kulingens förskola och Kummelnäs förskola har utbildningsenheten bedömt att det finns mindre allvarliga brister som handlar om systematiskt säkerhetsarbete och ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen har uppmanats³ att åtgärda bristerna och uppföljning sker i augusti 2016.

Detta är en sammanställning över de brister som uppmärksammats vid riktad tillsyn under hösten 2015:

³ Kommunala förskolor kan endast få anmärkning eller föreläggande av skolinspektionen, se bilaga 1.

Riktad tillsyn och insyn			
Sanktion	Huvudman och enhet	Brist	Uppföljning
Föreläggande	Storstorkens föräldrakooperativ	Förskolechefens kompetens	jun-16
Anmärkning	Rönnerbergs friskolor AB, Kul förskola i Boo	Saknar förskollärare	våren -16

Utifrån en tidigare tillsyn och en observation inom Våga Visa⁴ hösten 2015 genomfördes en riktad tillsyn, gällande förskolechefens kompetens enligt skollagen⁵, på Storstorkens föräldrakooperativ. Huvudmannen har tilldelats ett föreläggande då förskolechefen inte uppfyller Skollagens krav om pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet. Uppföljning sker i juni 2016.

Vid den riktade tillsynen om andel förskollärare i förskolan har en förskola, Kul i Boo, saknat förskollärare och huvudmannen har fått en anmärkning. Vid uppföljningen i december 2015 har huvudmannen lämnat in en handlingsplan för rekrytering och konkret beskrivit hur de löst situationen på förskolan tills vidare. Detta görs genom att tillfälligt anställa en person för tjänsten⁶. Uppföljning kommer att ske under våren 2016.

Uppföljning av tidigare tillsyn

Under hösten 2015 har utbildningsenheten följt upp de huvudmän (för förskola och pedagogisk omsorg) som vid tillsynen våren 2015 fått ett föreläggande eller en anmärkning.

- De två huvudmän för pedagogisk omsorg som fått ett föreläggande har åtgärdat bristerna.
- Alla sju huvudmän för fristående friskolor som fått anmärkning har åtgärdat bristerna.
- Två av huvudmännen för pedagogisk omsorg som fått anmärkning har åtgärdat bristerna och två fick förlängd anmärkning. Vid uppföljning av anmärkningarna gavs huvudmännen ett föreläggande. Bristerna har åtgärdats vid ny uppföljning som skedde i december 2015.

Ekonomiska konsekvenser

Tillsyns- och insynsarbetet har ingen direkt påverkan på kommunens ekonomi men i vissa fall kan förbättringsåtgärder innebära ökade eller minskade kostnader för den huvudman som har fått krav eller uppmaning om att åtgärda brister.

⁴ Ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan fem kommuner i Stockholmsområdet. Läs mer på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

⁵ 9-11 §§ 2 kap skollagen

⁶ Enligt 18 § 2 kap skollagen

Konsekvenser för barn

Tillsyns- och insynsarbetet med råd och vägledning bidrar till likvärdiga förutsättningar för alla barn i Nackas förskolor, oavsett huvudman. Detta stödjer Nackas mål om bästa utveckling för alla.

Bilagor

Allmänt om tillsyn och insyn, Bilaga 1.

Lotta Valentin
Enhetschef
Utbildningsenheten

Susanne Arvidsson Stridsman
Förskoleexpert
Utbildningsenheten

Weronica Jahnfors
Förskoleexpert
Utbildningsenheten